2.3.10 Několik řešení problémů z praxe

„Zkušenost je drahá škola, do které hlupáci nechodí.“
Benjamin Franklin

2.3.10.1 Je nutný podpis více osob

Typickým příkladem pro takovou situaci je stav, kdy společenská smlouva korporace (společnosti) podmiňuje úkon podpisy dvou členů statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu spolu s prokuristou.

Tento případ je výslovně zmíněn v § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech, při němž nelze podpis žádného z členů statutárního orgánu nahradit použitím datové schránky. Je tedy nutné opatřit písemnost potřebným množstvím podpisů a teprve poté ji odeslat.

Obrázek č. 50: Násobný podpis písemnosti s využitím Sign Master[119]

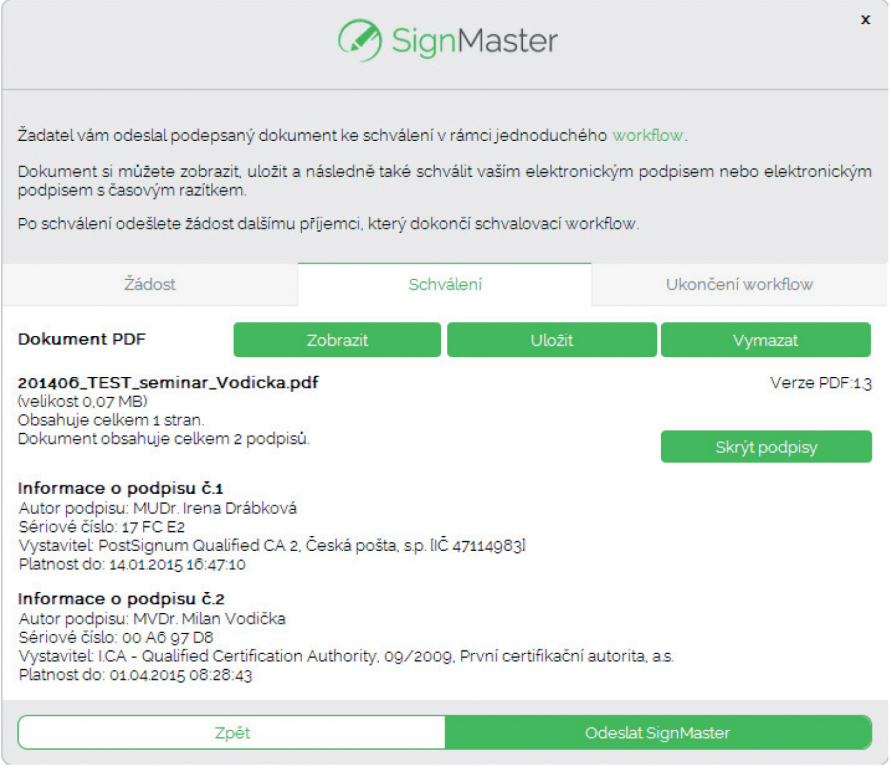

Zdroj: Vlastní zpracování prostřednictvím portálu FormApps

[119] Aplikace dostupná online z: https://www.formapps.eu/_listiny/.

2.3.10.2 Doručeno poštou namísto do datové schránky

Dochází stále ještě k tomu, že držitelům datových schránek je písemnost od orgánu veřejné moci nesprávně doručena v listinné podobě poštou. Primárně se jedná o podstatnou vadu, která zakládá nezákonnost postupu orgánu veřejné moci. V žádném případě proto nenastává fikce doručení při nevyzvednutí si poštovní zásilky.[120]

Pokud ovšem písemnost převezmete a reagujete na ni, musíte vycházet z toho, že bylo řádně a v pořádku doručeno a šance na pozdější účinné napadení chybného způsobu doručení je minimální. Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu operuje s tzv. **materiální funkcí doručení**, kdy meritem věci je zajistit, aby účastníci řízení nebyli zkráceni na svých právech díky nesprávnému doručovacímu postupu.[121]

2.3.10.3 Mám více datových schránek

Zákonná úprava umožňuje, aby jedna fyzická osoba měla několik datových schránek, naopak v případě, že advokát nebo daňový poradce bude zapsán na seznam insolvenčních správců, bude mu zřízena další datová schránka ze zákona. Bezplatné je i zřízení jedné datové schránky pro podnikající fyzickou osobu, stejně jako pro fyzickou osobu (občana).

Při jejich používání pak může dojít i neúmyslně k záměně schránky a k použití té „nesprávné“, k danému úkonu nepříslušné. Rozhodně lze doporučit maximální míru obezřetnosti, která by takové situace měla vyloučit, protože se jinak ocitneme v oblasti nejisté a ne zcela jednoznačné.

Obecně lze říci, že orgány veřejné moci jsou povinny při doručování rozlišovat typy datových schránek a doručovat vždy do té správné.[122] V opačném případě se použije přístup popsaný pro předchozí situace chybného doručení v listinné podobě poštou namísto do zpřístupněné datové schránky. Nedojde tedy k doručení fikcí, ale pokud je umožněno seznámení se s obsahem doručované písemnosti, či dokonce dojde k reakci na ni, nelze na nezákonnost doručení později účinně poukazovat. Pro datové schránky přitom platí, že k doručení dojde každým přihlášením osoby, která má možnost se s písemností seznámit, tedy i osoby **pověřené**.

Pro situace, kdy jsou učiněna podání z datové schránky, která k danému úkonu nepřísluší, mohu i z vlastní zkušenosti uvést, že jsou vesměs orgány veřejné moci akceptována v případě fyzických osob.[123] Zcela jiná situace ale nastane v případě, kdy by např. člen statutárního orgánu činil za svou osobu podání

[120] Např. rozsudky NSS čj. 7 Afs 18/2012-27, čj. 4 As 6/2013-28 nebo čj. 9 As 90/2010-58.

[121] Např. rozsudky NSS čj. 1 Afs 148/2008-73 ze 6. března 2009, čj. 1 As 90/2010-95 z 16. prosince 2010 nebo nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3807/11 z 28. února 2012.

[122] Viz např. rozsudek NSS čj. 7 Afs 46/2010-51 z 15. července 2010.

[123] Např. je z datové schránky podnikající fyzické osoby podáno přiznání k dani z nemovitých věcí, které nejsou zařazeny v obchodním majetku, nebo ze schránky nepodnikající fyzické osoby je Okresní správě sociálního zabezpečení doručen Přehled příjmů a výdajů osoby samostatně výdělečně činné.